ILAVSKÝ MESAČNÍK 7-8

Kultúrno-spoločenské noviny obyvateľov mesta Ilava | Ročník XVI. | júl-august 2010 | Cena: 0,20 € (6 Sk)

Mesto Ilava spolu s družobným mestom Klimkovice poriadajú

DNI SLOVENSKO - ČESKEJ KULTÚRY

20. augusta 2010

na Mierovom námestí v ILAVE

15:00 **Slávnostné otvorenie** – dobový sprievod, komparz v kostýmoch, príhovory

15:30 **Mažoretky** /Klimkovice (ČR)/

15:45 **Dychová hudba VESELKA** /Klimkovice (ČR)/

17:00 **Brušné tanečnice** /Klimkovice (ČR)/

17:15 **Dychová hudba TŘINÁCTKA** a **Spevácky zbor KLIMKOVICE** (ČR)

Sprievodné podujatia

14:00 Vernisáž výstavy klimkovického maliara **Stanislava Holinku** /výstavná sieň na II. posch. domu kultúry/
Účinkuje **Spevácky zbor Klimkovice**
Výstava výtvarných prác **detí z Ilavy a Klimkovíc** na tému Mestečko očami detí /vestibul domu kultúry/

16:00 Tradičná slovenská a česká kuchyňa v mestskom parku /ochutnávka/

PROGRAM CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE SLOVENSKÁ REPUBLIKA ČESKÁ REPUBLIKA 2007 2013

EURÓPSKA ÚNIA EURÓPSKY FOND REGIONÁLNEHO ROZVOJA SPOLOČNE BEZ HRANÍC

TRENČIANSKY SAMOSPRÁVNY KRAJ

BILÉ - BIELE KARPATY

Tento projekt je spolufinancovaný z **Európskeho regionálneho rozvojového fondu - ERDF**

Projekt centrálnej mestskej zóny

S realizáciou rekonštrukcie CMZ v Ilave sa začína bezprostredne po ukončení Bartolomejského jarmoku. Chceli by sme aj touto cestou požiadať občanov Ilavy o trpezlivosť a ohľaduplnosť počas priebehu rekonštrukcie mestskej zóny.

Dodávateľom stavby je firma STRABAG s.r.o. Bratislava, cena je vo výške 754953,11€ s DPH. Začiatok rekonštrukcie je 23. 8. 2010, ukončenie do 8 mesiacov. Jednotlivé etapy budú spresnené podľa odsúhlaseného dopravného značenia dopravným inšpektorátom policajného zboru TN. Projekt je financovaný z EU. Bližšie na našej www.ilava.sk -sj-

Na rozlúčku...

Dňa 2. 7. 2010 sme na poslednej pozemskej ceste odprevadili nášho kamaráta a priateľa, zakladajúceho člena a dlhoročného predsedu MO SNS v Ilave pána Jozefa Poliaka. Už je to tak dané, že všetko má svoj čas, svoj začiatok i koniec a človeku je dané prísť na tento svet i z neho odísť v slzách. Môžeme byť akokoľvek silní, pri poslednej rozlúčke s tým, koho sme mali radi, sa nám stratí sila v bolesti nášho srdca. Tá tečie v slzách z našich očí a hovorí: „Jožko, mali sme ťa radi...“ Čo ti bolo dané prežiť a vytrpieť, hlavne v poslednom období tvojho života, sa ti už naplnilo. Ostáva nám veriť, že Pán života a smrti pri listovaní v knihe tvojho života prečíta len dobré skutky, za ktoré ti dá vo svojom nekonečnom milosrdenstve život večný.

Jožko, ty veľký lokálpatriot Ilavy, vďaka ti za tvoj statočný život...Česť tvojej pamiatke.

Ing. Anton Vanko

Referendum

Mestský úrad - evidencia obyvateľstva oznamuje občanom, že v zmysle zákona o voľbách, sa pre referendum konané dňa 18.9.2010 budú vydávať voličské preukazy od 20.8.2010 do 16.9.2010.

Občania môžu taktiež požiadať o návštevu okrskovej volebnej komisie počas volebného dňa s prenosnou urnou na tel. číslach: 042/44 555 11, 042/44 555 66, 042/44 555 67.

-ar-

Výsledky súťaže

Súťaž „Prestaň a vyhraj“ (informovali sme v 4 čísle IM/2010) pravidelne organizuje NVÚZ vo Fínsku v spolupráci so Svetovou zdravotníckou organizáciou. Po júnovom vyhodnotení sa Trenčiansky kraj s 13,5% (68 účastníkov) umiestnil na 4. mieste. Najviac bolo prihlásených 25 až 34-ročných fajčiarov, ktorí vyfajčili denne 10 až 19 cigariet. Veríme, že tí, ktorí sa prihlásili, vyhrali boj sami nad sebou a budú v tomto boji aj naďalej pokračovať.

- RÚVZ PB-

INZERCIA

● **PhDr. Jozef Borišinec**
súdny a úradný prekladateľ angličtiny a nemčiny.

adresa: Dedovec 1900/418
Považská Bystrica 017 01

tel.: 042/4261070,
0902 303 076

e-mail:
minatom@stonline.sk

Matrika

Narodenie:
Terézia Pružincová
Markus Petrík
Tobias Beňo
Matej Kaluz
Rebeka Eglyová
Nikoleta Horečná
Samuel Trhan
Mário Varga
Adam Kozík
Jakub Šupák

Manželstvo uzatvorili:
KIatarína Rudolfová
a Jozef Kapuš
Jozef Zlatoš
a Romana Nitschneiderová
Ing. Ján Gračka
a Kateřina Kebortová
Milan Chudý
a Eva Ševčíková

Navždy nás opustili:
Mária Vojsovičová
Hermína Štefancová
Jozef Poliak
Jarmila Bellobradová
Ján Šrámek

Blahoželáme jubilantom:
70 rokov:
Anna Bartáková
Ivan Belan
Alexander Figel
František Hrubiško
František Hrubý
Oto Šebo
Kamil Šuranský

75 rokov:
Jozef Figel
Štefan Haluštík
Mária Hudáčová
Jaroslav Jurena
Margita Vranová

80 rokov:
Anna Briestenská
Alžbeta Čičmanská
Marta Novotná

85 rokov:
Žofia Dušičková
Anna Gabčová

90 rokov:
Anna Turzová

Okienko do štatistiky:
Za sledované obdobie sa do nášho mesta prisťahovalo 14 občanov, odhlásilo sa 11 občanov.

Promenádny koncert orchestra Brillant

Pri slove promenáda si predstavíme príjemnú prechádzku mestom alebo parkom. Takúto nedeľnú prechádzku a popoludnie sme chceli spríjemniť obyvateľom mesta dňa 27.6.2010 promenádnym koncertom orchestra Základnej umeleckej školy Ilava (na snímke).

Orchester vznikol v septembri 2006 spojením okteta dychových nástrojov s akordeónmi. Už za tri mesiace dokázal nacvičiť a vytvoriť repertoár, s ktorým účinkoval v tom istom roku na adventných a vianočných koncertoch. V roku 2008 mal svoj samostatný koncert na námestí, kde dostal aj svoj krstný list a meno Brillant. Orchester pod vedením učiteľov a manželov Eleny a Ladislava Vaňu vystupoval na hudobnom lete v Trenčíne, pre zahraničných hostí v Trenčianskych Tepliciach, v rímsko-katolíckych kostoloch v Ilave, Pruskom a Bolešove a aj na koncertoch Ilavskej hudobnej jari. V minulom roku sa uskutočnilo prvýkrát spoločné vystúpenie s orchestrom partnerskej školy ZUŠ Klimkovice z Českej republiky. Súčasné obsadenie orchestra je 9 akordeónov, 3 keyboardy, 6 zobcových fláut, 1 priečna flauta, 1 klarinet a 1 husle. Členov orchestra baví tímová práca, muzicírovanie a výsledkom sú polky, valčíky, ľudové piesne, orchestrálne skladby a populárne melódie, ktoré si mohli v ich podaní vypočuť všetci, ktorí sa v tú nedeľu prechádzali po námestí. Orchester Brillant ukončil školský rok svojím vystúpením v príjemnom prostredí mestského parku. Veríme, že vám ponúkol dobrú náladu a pohodu.

Text a foto: -R.H.-

Dojímavý večer v ilavskom kostole

Mnohým z tých, ktorí sa zúčastnili sv. omše vo sviatok apoštolov sv. Petra a sv. Pavla v utorkový večer 29. júna, sa do očí tisli slzy. Veriaci sa totiž lúčili s Mons. Antonom Galusom, ktorý z poverenia biskupa žilinskej diecézy odchádzal po 13 rokoch kňazskej služby v Ilave do Staškova na Kysuciach. Mons. Galus za sebou nezanechal len novú faru, či obnovenú strechu kostola, ale ako sám povedal – aj nezadlženú farnosť, aby tí, čo prídu po ňom, mali na čo nadviazať... Mons. Galus bol pre nás Ilavčanov, nielen hlásateľom Kristovho posolstva v nezabudnuteľných homíliách, ale predovšetkým dnes, v časoch krízy otcovstva, OTCOM malých žiačikov, či rodín. Nevynímajúc futbalových spoluhráčov. Budovať vzťahy bola preňho jedna z najdôležitejších úloh. Predovšetkým s mládežou - počas brigád na stavbách, či večeroch na fare...Mnohé apoštolské diela trvajú a prinášajú dobré ovocie hlavne pre pokoru a obetu, ktoré boli k dielu vynaložené... Pán dekan, ďakujeme Vám za Vašu misiu obety, bolesti, ale aj lásky, ktorú ste do Ilavy priniesli, a nech Vám Pán na nových cestách všetko vynahradí... (fotografie sú z tohtoročného 1. sv. prijímania)

Foto: O. Tomášová

-ot, mpaj-

Ilavský „Koncert pre teba“

Koncert na pomoc ľuďom postihnutých povodňami v meste Stará Ľubovňa sa konal v piatok 25. júna v dome kultúry. Všetci účinkujúci vystúpili bez nároku na honorár a peniaze z dobrovoľného vstupného boli odoslané na Mestský úrad v Starej Ľubovni. V Ilave sa vybralo 178, 64 €. Okrem mesta Ilava – pracovníkov DK, na koncerte spolupracovala i Obchodná akadémia v Ilave: študentky nám pomohli vstupné vyberať i spočítať.

Ďakujeme Lenke Briestenskej, Monike Hírešovej, Ivanke Jarníkovej, Zuzke Pišoyovej. Účinkovali skupiny: Dríst, Picture of the day, Robo Mikla a skupina Projekt. -ot-

Zrealizované a podané ilavské projekty za roky 2007-2010

V našom meste bolo za posledné roky zrealizovaných niekoľko úspešných projektov, vďaka ktorým sa pre mesto získal rôzny hmotný a investičný majetok. Boli podrobne popísané aj na stránkach IM a sú uvedené aj na stránke mesta www.ilava.sk. Nakoľko však nie všetci občania disponujú internetom, uvádzame globálne údaje aj na stránkach prázdninového Ilavského mesačníka.

Cesta každého projektu musí začať jeho podaním. V tomto období mesto podalo dva projekty na schválenie: Zberný dvor + Rekonštrukcia verejného osvetlenia v Ilave. Čaká sa na ich schválenie.

Medzi najvýznamnejšie realizované projekty za posledné roky patria:

Územný plán mesta

Cieľ projektu (CP): zlepšenie podmienok pre efektívne vykonávanie stratégie regionálnej politiky vypracovaním záväzného územnoplánovacieho dokumentu. Súčasne bude tvoriť základ pre aktivity v rámci programovacieho obdobia rokov 2007-2014.

Hodnota projektu (HP): 1 800 000 Sk, zdroj EU 75%,

vl. zdroje: 25%

Rekonštrukcia areálu ZŠ na Medňanskej ulici

CP: skvalitnenie vyučovacieho a výchovného procesu žiakov a zníženie energetickej náročnosti daných prevádzok

HP: 1233798,73 eur, zdroj EU: 95%, vl. zdroje: 5%

Získajme nové poznatky modernými formami

CP: Prestavba vzdelávacieho systému ZŠ v rámci vedomostnej ekonomiky s orientáciou na moderné formy a informačno-komunikačné technológie

Nenávratný fin. príspevok (NFP): 153497,60 eur

Cez Karpaty na vohľady (Muzikál Perinbaba)

CP: podpora kultúrneho rozvoja a spolupráce cezhraničných regiónov v oblasti tradícií ľudovej kultúry a tradície ochotníckeho divadelníctva.

HP: 61 705, 07 eur, zdroj EU: 85%, vl. zdroje: 15%

Európa pre občanov - BIMKWEG

CP: spájať ľudí z miestnych spoločenstiev v rámci Európy, aby zdieľali a vymieňali si skúsenosti, názory a hodnoty...

NFP: 10 900 eur

Dni slovensko-českej kultúry

CP: využitie sl.-čs. potenciálu miest Klimkovice a Ilava na prehĺbenie cezhraničnej spolupráce, podporu a zachovanie slovensko-českej kultúry.

NFP: 22 869,41 eur

Rekonštrukcia centrálnej mestskej zóny

CP: zvýšenie kultúrno – turistického potenciálu mesta, zvýšenie kvality bezpečnosti verejných priestranstiev

Celkové výdavky: 766 745,53 eur. Spoluúčasť mesta 5%

Nákup literatúry pre knižnicu DK

CP: nákup novej literatúry v dôsledku zníženej akvizície kníh na rok 2010-08-13

HP: 3110 eur, z toho je 5% z vl. zdrojov

Zberný dvor Ilava

CP: Vybudovanie Zberného dvora v areáli TSM Ilava

HP: 263165 eur, z toho je 5% z vl. zdrojov

Z ďalších projektov, ktoré sú zrealizované, alebo sa realizujú:

- Vybudovanie okružnej križovatky s prispením SSC a LIDL v.o.s.
- Regulácia Podhradského potoka – Sihoť
- Bezplatný prístup na internet v knižnici
- Výstavba športových šatní
- Prístupová cesta ku garážam Ul. Moyzesova
- Futbalové a multifunkčné umelo- trávnaté ihriská, osvetlenie – ZŠ Ul. Medňanská
- Splašková a dažďová kanalizácia IBV Klobušice
- Komunikácie IBV Klobušice
- Rekonštrukcia Ul. Hurbanova
- Rekonštrukcia soc. zariadení DK Ilava
- Prístupová komunikácia ku garážam Ul. Kukučínova
- Rekonštrukcia a splašková kanalizácia Ul. Zámocká
- Rekonštrukcia hygienických zariadení na požiarnej zbrojnici
- Oplotenie ihriska ZŠ Ul. Medňanská
- Chodník k bytovke Ul. Kukučinova
- Cesta k bytovke č. 177 na Sihoti
- Dofinancovanie ihrísk Medňanská
- Svetelné prechody štátna cesta č. 1/16
- Suterén DK Ilava, zatekanie – havária
- Oprava splaškovej kanalizácie MŠ Ilava
- DK Iliavka – sklad paliva, izolácia suterénu
- Rekonštrukcia kotolne DK Ilava
- Rekonštrukcia podláh ZŠ - zo ŠR
- Dar pomôcok pre zdr. postihnutých občanov od nórskej spoločnosti

-r-

Mliekomat už aj v Ilave

V úvodnom slove júlového popoludnia pán Ing. Anton Rebro - predseda PD Dubnica nad Váhom- privítal prítomných občanov a skonštatoval, že i napriek tomu, že aj poľnohospodársky sektor neobchádza kríza, dokáže sa prispôsobovať svojou konkurenciou aj veľkým reťazcom najmä svojou kvalitou a v celku priaznivou cenou za dodávaný produkt. Primátor Ing. Štefan Daško uviedol, že iniciácia realizácie mliekomatu bola zo strany mesta z podnetu občanov. Mlieko, ktoré pochádza z poľnohospodárskeho dvora Ilava - Klobušice, bude pre obyvateľov dostupné 24 hodín denne. Prítomní obyvatelia mohli v rámci programu ochutnať mlieko a produkty z gazdovského dvora. V krátkom programe účinkovali deti z MŠ pod vedením pani učiteliek. Po prestrihnutí pásky bol ilavský mliekomat uvedený do prevádzky. Ilava je po Dubnici už druhým mestom v okrese, kde si občania môžu vybrať v spleti poskytovateľov mlieko nielen u tradičných predajcov, ale už aj od prvovýrobcov, a to jednoduchšou cestou.

Miro Toman

Príklad predaja prvé júlové dni:

Dátum	Litre
01.07.10	344
02.07.10	373
03.07.10	163
04.07.10	159
05.07.10	193
06.07.10	308
07.07.10	261
08.07.10	247
09.07.10	312
10.07.10	240
11.07.10	304

Mamograf pre ilavskú nemocnicu

Možno ste zaregistrovali v našom meste predajne a inštitúcie, v ktorých sa nachádza na bezpečnom mieste zbierková fľaša na finančné príspevky, ktorými môžete aj vy prispieť na zakúpenie špeciálneho mamografického prístroja pre ilavskú nemocnicu. Overili sme si, že zbierka nadácie Ľudia ľuďom je riadne zaregistrovaná na ministerstve vnútra pod číslom SVS 233004-2010/06764 a s riaditeľstvom ilavskej nemocnice spísala riadnu dohodu. Zbierka bude trvať do 31.12.2010. Po dovŕšení sumy 84 000 eur sa zakúpi elektroimpendančný mamograf, ktorý bude odovzdaný do našej nemocnice k užívaniu ženám, mužom, ale i deťom. Keby z nášho okresu prispela napr. do zbierky len každá žena, postačilo by to, aby bol mamograf zakúpený. Občania môžu okrem zbierky do fliaš v kvetinárstvach Hortus, Eden, kaderníctva vedľa MSU, v DK, v mäso-predajni „modrého domu“, ako i v O2 prispieť aj na číslo účtu: 1080970019/1111, VS 20.

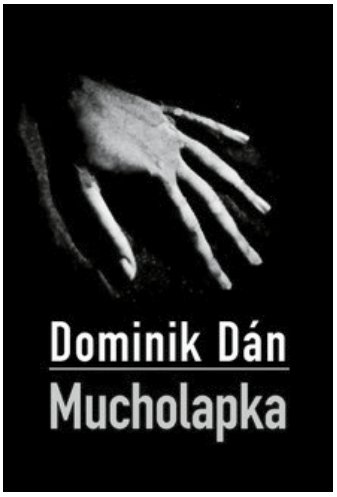
Viac informácií na www.zdravyprsnik.sk.

-r-

Mestská knižnica

Dán, Dominik:
„MUCHOLAPKA“
Bratislava, Slovart 2010

Rok 1991 mal zvláštnu porevolučnú atmosféru, ktorá vzápätí prešla do ťažkého vytriezvenia. Veľké úsilie všetkých kriminalistov v ČSFR vyšlo nazmar kvôli neprofesionálnej a hrubej chybe. Tá chyba sa volala Totálna amnestia posledného socialistického a prvého federálneho prezidenta V. Havla.

40- ročný muž mal veľmi ťažké nielen detstvo, ale aj dospievanie. Svoju dráhu školeného kriminálnika začal v partii, kde sa musel nejako ukázať, začleniť sa. Popri iných zručnostiach sa v partii naučil falšovať doklady. Preto sa nemôžeme čudovať tomu, že bol za túto činnosť osemkrát trestaný. No, to však nestačilo, začal opäť vraždiť. Obeťami boli väčšinou mladé ženy, ktoré ako muchy veľmi ľahko podľahli jeho mužskej príťažlivosti a schopnosti vydávať sa za dôležitejšiu osobu, akou v skutočnosti bol. Za prvú vraždu Juhoslovanky bol prepustený na totálnu amnestiu prezidenta Havla, čo mu umožnilo vo svojom „remesle“ pokračovať. Isté kruhy z federálnej bezpečnosti ho kontaktovali a použili ako „toaletného“ (jednorázového) tajného (pokusného) „agenta“, ktorému predkladali len skúšobné – preverovacie tajné úlohy v rámci bezpečnosti, čo tento kriminálnik nevedel. Motív vraždenia bol rôzny. Raz to bol vzdor obete, inokedy to bolo prezradenie jeho totožnosti „agenta“. Náš „hrdina“ si teda potrpel na supertajných úlohách až tak, že svoju radosť z vraždenia spájal s vykonávaním „vyššej“ spravodlivosti, ba dokonca k službe štátu. A tak vedomý si svojej temnej inteligencie prechádza cez rozum nielen zákonom, skúseným kriminalistom, ale čo je horšie, aj ďalším, nič netušiacim obetiam.

-mt-

Knižné novinky

Prírastky júl – august

Beletria:
Bukovský: Škvár,
Conelly: Strašiak,
Francis: Džokej v talári,
Dán: Mucholapka,
Keleová – Vasilková: Sľub,
Nagyová – Džerengová: Ženy nášho rodu,
Young: Chatrč,
Urbaníková: Svet mi je dlžný,
Bashir: Slzy púšte,
Ahmed: Zneuctená,
Higgins-Clark: Kde si teraz?,
Bukowsky: Sexodus,
Hamzová: Zajtra môže byť neskoro,
Banáš: Zastavte Dubčeka

Detská literatúra:
Brezina: Baby na mizine,
Baby v akcii,
Šialene šialené prázdniny,
Totálne šibnutá rodinka,
Brezina - Klub záhad: Duchovia vlkov,
Mrazivé volanie zo záhrobia,
Krvilačný upír.
Braunová: Ema a čarovná kniha

Náučná literatúra:
Kotlebová – Sobek: Menová politika,
Nenadál+kol:Moder. managm. jakosti,
Kunešová: Světová politika,
Hrmo – Krpelová: Zvyš. kvality vyuč. procesu,
Bartoňková – Firemní vzdelávaní,
Vaštíková – Marketing služeb,
Ruština, Nemčina,
Angličtina pre samoukov (3 knihy)

S FINANČNOU PODPOROU MINISTERSTVA KULTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Knižnica zverejňuje zoznam kníh

Keďže finančné možnosti knižnici doteraz nedopriali vlastný on-line katalóg, čitateľom zatiaľ zverejňujeme kompletný zoznam knižných jednotiek (okrem brožúr). Ide o pomôcku, ktorá čitateľom priblíži, ktoré knižné jednotky sa vo fonde nachádzajú. Čitateľom však nenapovie, či je aj titul vo fonde momentálne prítomný. To sa dá zistiť návštevou osobne, prípadne telefonicky. Konečný súbor je o veľkosti 5 MB a tituly sa nachádzajú na viac než 1200 štandardných wordovských stranách. Ak chceme napr. vyhľadať knihu „Kocúr na kolieskových korčuliach“ môžeme zadať len „Kocúr na“ alebo „kolieskov“.

Zverejnený zoznam je len teda orientačnou pomôckou, ktorá prostredníctvom internetu môže čitateľom zjednodušiť vyhľadávanie, rezervovanie a požičiavanie knižných jednotiek v našej knižnici.

Miro Toman

Z histórie Ilavy (1550 – 1780) - VI. časť

Opäť uverejňujeme výber z diplomovej práce Mgr. Miroslava Tomana, ktorú venoval skúmaniu každodennosti života Ilavy v novoveku.

Vzťah mestečka k vrchnosti. Niekedy došlo k situácii, že magistrátu mestečka chýbali kompetencie na niektoré úkony. Napríklad šlo o ohodnocovanie domov, chotárne spory medzi obyvateľmi Ilavy a okolitých panstiev, alebo mohlo ísť o súdenie ťažkého zločinu, akým bolo napríklad podpaľačstvo. Preto väčšinou na impulz zemepána prišli na miesto činu zástupcovia Trenčianskej stolice, ktorí mali kompetenciu v týchto veciach rozhodovať. Na základe našich výskumov môžeme zhodnotiť, že vedenie ako aj administratíva Trenčianskej stolice koncom 16. storočia bola slovenského pôvodu, resp. ovládala slovenský jazyk.

Predaj a ohodnocovanie hnuteľného majetku.

Pri našich výskumoch sme zistili, že zástupcovia Trenčianskej stolice boli prítomní pri ohodnocovaní domu. Zisťovali hodnotu nielen samotného domu, ale aj pozemkov, ktoré k domu prináležali, za prítomnosti všetkých zainteresovaných strán. O výsledkoch, ktoré zástupcovia zistili, bol informovaný richtár aj zemepán. Inokedy zástupcovia Trenčianskej stolice boli len ako dôveryhodné osoby prítomné a do samotného aktu predaja domu nezasahovali. Predávajúci pochádzal zo zemianskeho stavu.

Podžupan Trenčianskej stolice Valentín Maršovský dostal od Mikuláša Ostrožiča podnet, aby do Ilavy vyslal svojich zástupcov, ktorí by sa zúčastnili ohodnocovania meštianskeho domu. Maršovský povolal Rafaela Prečínskeho z Prečína a prísažného prísediaci Mikuláša Kolačinskeho, aby sa dostavili na Ilavský hrad (na Illawu), kde ich bude čakať Mikuláš Ostrožič osobne alebo jeho zástupca (geho czlowek). Maršovský spomína, že už dávnejšie bol meštiansky dom a k nemu prináležiaci majetok posudzovaný, avšak nadišla potreba jeho znovu ohodnotenia.

Pohľad na námestie s vjazdom do Moyzesovej (vtedy Mäsiarskej) ulice okolo roku 1925. Na pravej strane židovský obchod so zmiešaným a železným tovarom Šimona Stiglitza. Na pozadí továrenský komín niekdajšej tehelne.

Tak sa 28. mája 1586 v Ilave ohodnocoval dom z rozkazu Valentína Maršovského, kde slúžny dvorský Rafael Prečínsky z Prečína a prísažný prísediaci Mikuláš Kolačínsky (Kolacansky) zastupovali Trenčiansku stolicu. Ohodnocovali (ssaczovali) majetok Medňanských, t.j. dom, záhradu, humno a lúky, tzv. obvyklým ohodnocovaním (zwyklim ssaczúnkem). Od nebolo dohromady 32. Stodola (humno), nachádzajúca sa v záhrade, mala dohromady hodnotu 4 zlaté. Ostatný majetok vrátane domu bol ohodnotený na 32 zlatých. Tento výpočet schválil Mikuláš Ostrožič. Pri ohodnocovaní jutier sa spomínajú chotárne názvy, ktoré bližšie lokalizujú posudzovaný majetok. Ohodnocovania sa zúčastnil ilavský richtár Ján Rokoš, čo je nová informácia - keďže sa jeho meno nenachádza v menoslove ilavských richtárov, bude ho potrebné doplniť.

Dňa 4. januára 1695 za prítomnosti richtára Samuela Pruskaia (nie je v zozname richtárov) a prísažných Juraja Janovica, Ondreja Ziga, Daniela Makasa, Štefana Remenára, Daniela Ďurčeka, prísediaceho Trenčianskej stolice Gašpara Nozdrovického, sa uskutočnilo pred poctivým úradom potvrdenie medzi kupujúcim a predávajúcim o predaji domu. Tomáš Hrehuš, syn nebohého urodzeného pána (pravdepodobne zemana) Tomáša Hrehuša a urodzenej pani Zuzany zo Žabokrekov (Zambokreky), z dôvodu závažnej choroby svojho brata Pavla Hrehuša predal dom po svojom zomrelom otcovi nachádzajúci sa v Ilave, konkrétne na rohu Rojikovskej ulice situovaný medzi domami. Presnejšie sa z hornej strany nachádzal dom Mikuláša Šimku, z dolnej strany bol dom Daniela Ďurčeka. Dom chcel odpredať z dôvodu nadobudnutia zemianskeho statku v Klobušiciach. Dobrovoľne ho predal ilavskému farárovi a dekanovi Jánovi Frideckému prepoštovi Nitrianskej kapituly. Ten Tomášovi Hrehušovi zaplatil 200 zlatých so všetkým príslušenstvom, pričom „v budúcnosti nesmie nik z Hrehušovej rodiny proti tomuto rozhodnutiu protestovať. Ak by sa však stalo, že by niektorá strana proti tomuto rozhodnutiu, ktoré bolo potvrdené mestskou pečaťou ohradila, musí na kostol a na zemepána zaplatiť pokutu vo výške 20 zlatých“.

M. Toman

Úspechy žiakov špeciálnej základnej školy

ŠZŠ v Ilave sa zapojila do celoslovenskej súťaže s podporou Grantovej činnosti Univerzity Komenského v Bratislave „Inovácie vo výtvarnej výchove v ŠZŠ“. Cieľom súťaže bolo vytvoriť digitálny výtvarný produkt. Práce s tematickým zameraním „Komiks“ mohli byť vytvorené v grafickom editore Skicár alebo v programe PowerPoint. Do súťaže sme zaslali 6 digitálnych výtvarných prác - prezentácií. Ocenenia získali Janka Pagáčová, žiačka 9.ročníka za komiks „Oriešok“ a Anežka Šupolíková, žiačka 8. ročníka s komiksom „Hadice“. Obidve dievčatá (na snímke) sa umiestnili na 2. mieste. Svoju cenu si prevzali osobne na Pedagogickej fakulte v Bratislave. Ďakujeme za reprezentáciu školy.

Text a foto: Ing. Adriana Dudeková

Pomoc pre MŠ

Ďakujeme všetkým, ktorí nám pomáhajú a zapájajú sa do súťaže o výhru 15 000 eur pre našu škôlku. Zároveň chceme pripomenúť, aby ste i naďalej zbierali pokladničné doklady z výrobkov Cif a Domestos, nakoľko sa momentálne nachádzame na peknom trinástom mieste z celého Slovenska. Vyhráva prvých 5 škôlok, súťaž trvá do 31.10.2010.

Doklady môžete odovzdať v drogériách v Ilave alebo priniesť do škôlky. Zbierajte a dajte nám šancu vyhrať!

-ka-

Pod Vápčom sa súťažilo

Vo štvrtok 24. júna sa v Hornej Porube v amfiteátri na „Otoči“ usporiadali aj pod záštitou mesta Ilava Športové hry zdravotne postihnutých dospelých a detí. Po privítaní zástupcov miest, obcí a organizácií sa športové hry otvorili zložením sľubu športovcov a rozhodcov.

Nasledoval kultúrny program, ktorý hrám predchádzal. V ňom vystúpili mažoretky - seniorky z Novej Dubnice a deti zo Špeciálnej základnej školy v Ilave pod vedením Mgr. Petry Matuščinovej s folklórnym programom. Následne sa predstavili policajti - psovodi z Trenčína so svojím štvornohým pomocníkom, ktorým sa potešili najmä deti. V športových disciplínach - streľba, hod oštepom, granátom a guľou si nielen z chuti zasúťažili, ale sa aj lepšie spoznali, nakoľko medzi súťažiacimi boli okrem hornoporubských a ilavských seniorov aj ich priatelia zo susedných organizácií.

Text a foto: Miro Toman

Vyhodnotenie IV. ročníka Literárnej Ilavy

I. kategória – poézia
1. Vlastimil Sedlák ZŠ Bertotovce
2. Anna Ľorková ZŠ Bertotovce
3. Mária Faturová ZŠ Ladce

I. kategória - próza
1. Filip Gerhát ZŠ a MŠ Ludanice
2. Michal Vyparina ZŠ a MŠ Plavnica
3. Alžbetka Imrichová ZUŠ Jesenského 6 Bratislava

II. kategória – poézia
1. Daniel Hamarík ZŠ Okružná Michalovce
2. Karin Breznická ZŠ a MŠ Ludanice
3. Lenka Vlasková ZŠ J. Kráľa Nová Dubnica
   Katarína Dufalová ZŠ Za vodou Stará Ľubovňa

II. kategória – próza
1. Peter Kováč ZŠ Jarná, Žilina
2. Klaudia Hložeková ZŠ Palárikovo
   Samuel Molčan ZŠ Sabinov
3. Nikola Ozimová ZŠ Komenského, Púchov

III. kategória – poézia
1. Marek Csicso 3DTMA Bratislava
2. Aneta Mišíková Gymnázium Nitra
3. Veronika Milučká SPŠ stavebná Žilina

III. kategória – próza
1. Michaela Laura Haceková
   Bilingválne gymnázium Sučany
2. Monika Nagyová
   SOŠ obchodu a služieb Nové Zámky
3. Ľudmila Kružliaková
   Gymnázium Hubeného 23 Bratislava

IV. kategória – poézia
1. Sabína Godalyová Šoporňa
2. Katarína Moravová Liptovské Sliače
3. Jana Barillová Spišská Nová Ves
   Lenka Cverenkárová Horná Súča
   Štefan Zvarík Žilina

Čestné uznania:
- Mária Streicherová Pezinok
- Božena Nemcová Ilava
- Ľudmila Bagarová Levoča
- Silvia Gelvanicsová Streda nad Bodrogom

IV. kategória – próza
1. Marcel Páleš Poltár
2. Peter Gábor Banská Bystrica
   Marta Lehetová Hanušovce nad Topľou
3. Ján Kottra st. Levice

Čestné uznania:
- Jozef Košík Opatovská Nová Ves
- Nikola Brišová Bánovce nad Bebravou
- Jozef Kottra st. Levice

Cena primátora mesta Ilava:
Ján Pochanič Prešov

Zazvonil zvonec a je koniec

Tak ako všetko, aj školský rok má svoj koniec. Centrum voľného času v Ilave dalo 24. júna slávnostnou akadémiou bodku za krúžkovou činnosťou. Dvere pre návštevníkov však nezatvára ani počas prázdnin.

Celé podujatie, ktoré sa uskutočnilo v priestoroch miestneho domu kultúry (na snímke), sa nieslo v znamení klavírnej hudby, rytmického tanca v podaní mažoretiek, romantického spevu, recitácie a oceňovania tých najúspešnejších.

Prácu detí a pedagógov vyhodnotila riaditeľka CVČ Anna Bajzová. Medzi tých, ktorí reprezentovali nielen školu, ale i mesto Ilava a vybojovali krásne medailové umiestnenia, patrila i Bibiana Valková so striebornou priečkou na majstrovstvách Európy v karate. V súťaži družstiev „kumite ženy" naše trio v zložení Valková, Karasová, Šimášková zvíťazilo nad favoritmi z Novej Bane a vyhralo prvé miesto. Okrem spomínaných, bolo za svoje výborné výsledky odmenených ďakovným listom a vecnou cenou ďalších 83 detí a mládežníkov.

Súčasťou akadémie bolo aj vyhodnotenie celoslovenskej súťaže v písaní poézie a prózy Literárna Ilava 2010. Do súťaže sa zapojilo 263 literátov vo veku od 7 do 80 rokov. Všetky príspevky boli na veľmi vysokej úrovni a porota mala ťažkú úlohu vybrať tie najlepšie. Nakoniec sme sa predsa len zjednotili a určili víťazov, ktorí pochádzali zo všetkých kútov Slovenska. Ocenené práce si mohlo obecenstvo vypočuť v podaní členky literárneho klubu. Cenu primátora Mesta Ilava získal Ján Pochanič zo Sobraniec.

Na záver slávnosti poďakovala Anna Bajzová za spoluprácu primátorovi mesta Ilava, riaditeľovi DK, riaditeľom škôl, ale i vedúcim krúžkov a vychovávateľom za vykonanú prácu počas celého školského roka.

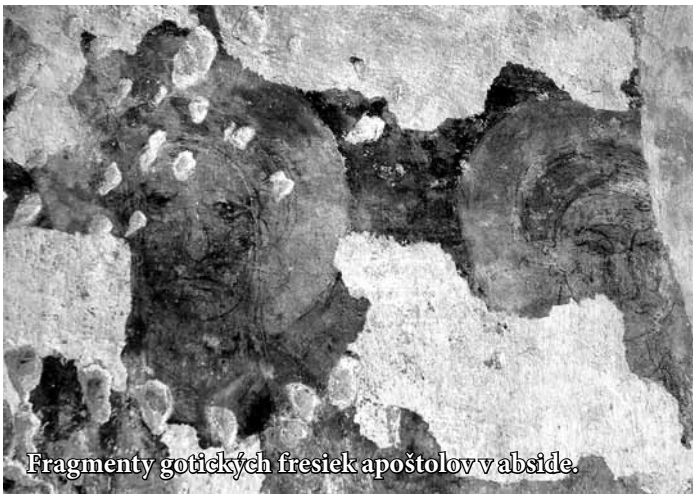
Centrum voľného času poprialo všetkým žiakom, študentom i pedagógom príjemné prežitie prázdnin plné zážitkov a oddychu, aby mohli v novom školskom roku začať s chuťou a elánom.

Text a foto: Dáša Illyová

Prekvapivý nález v kostolíku pri Ilave

Objavenie fragmentov gotickej výzdoby je vyvrcholením dlhodobých rekonštrukčných prác na románskom kostolíku z polovice 13. storočia v Pomínovci. Práce už niekoľko rokov prebiehajú na základe metodických pokynov, ktoré určil KPU v Trenčíne vlastníkovi objektu – obci Sedmerovec. Rekonštrukčné práce sa týkali jeho zovňajšku – výmena šindľových striech hlavnej lode, románskej veže, obnovenie fasády. „Nedávno sa pri pamiatkovom výskume fasád interiéru našli pomerne kompaktné pozostatky vzácnej gotickej výzdoby zo 14. storočia" - povedala Mária Ružôňová z KPU Trenčín.

Ich objaviteľ, reštaurátor Marián Keleši, uviedol, že sa gotické fresky našli pri štandard-

Fragmenty gotických fresiek apoštolov v abside.

nom historicko – architektonickom prieskume. Ide o fragmenty gotických nástenných malieb. Vo svätyni (vnútorná časť apsidy) sa našli postavy šiestich apoštolov a nad nimi tróni pravdepodobne Kristus (pantokrator) v mandorle, ktorej fragment bol zatiaľ odokrytý. Taktiež na víťaznom oblúku sú odokryté fragmenty gotických nástenných malieb - pravdepodobne ide o posledný súd.

Kunsthistorička Silvia Pavlusová skonštatovala, že z pohľadu stredovekej sakrálnej architektúry ide o unikátny nález celoslovenského charakteru, ktorý treba chápať so širším ohľadom na celouhorské dejiny. Emporových kostolíkov sa na Slovensku nezachovalo veľa a ich pôvodná románska, resp. gotická výzdoba je ešte vzácnejšia. Zatiaľ sa ešte neodokryla celá plocha interiéru, ale už možno skonštatovať, že ide o nádherné a profesionálne namaľované gotické fresky. Po komplexnom odokrytí sa následne určí forma ich reštaurovania. V celom priestore je zachovaná intaktná (nenarušená) gotická omietka, pod ktorou je ešte omietka románska. Celý kostolík sa nám zachoval v pôvodnej podobe až na románsky portál a stĺpiky románskych okien, ktoré sa vymenili pravdepodobne v 60. rokoch 19. storočia.

Okrem fresiek sa pri výskume našli aj pôvodné drevené časti z čias výstavby kostolíka, ktoré za pomoci dendrochronológie môžu dať odpoveď na otázku vzniku stavby.

Text a foto: Miro Toman

Spevokol Ilavčan v Salzburgu

...a potom že: „nechoď na vínko..." Pri vínku prediskutujete všetko- politiku, šport a v našom veku zvyčajne skončíte kritikou toho, koľko zaplatíte mesačne za lieky. Musím sa ale priznať, že niekedy tu vzniknú aj dobré nápady. I ja som popíjal červené s Vendom a bolo to ešte v apríli. Keby ste nevedeli, kto to je, tak vedúci spevokolu v Ilave, plným menom Vendelín Michalík. Mal dobrý nápad a začínal slovom Salzburg. Z rozhovoru som mal dojem, že by chcel Salzburg navštíviť. Žiaden problém, zoberieme auto, jeden deň tam, druhý naspäť, medzitým pozrieme mesto a máme Salzburg vybavený. Môj úsudok bol ale neúplný. Salzburg áno, ale s celým spevokolom. A to už je iná káva. A že by to mala byť odmena pre členov spevokolu za čas, ktorý strávili na skúškach a vystúpeniach počas celého roka. Začína mi svitať a Salzburg sa mi v mysli spája nielen s riekou Salzach, ale i s Mozartom, s jeho rodným domom a domom, kde Mozartovci bývali a s pamiatkami, na ktoré je Salzburg bohatý. Dávame si ďalšie dva deci červeného a je zaujímavé, že plán dostáva konkrétnu podobu. Dalo by sa povedať, stanovili sme si priority. Boli štyri a to veľmi jednoduché - doprava, ubytovanie, cena a program. Zo skúsenosti viem, že v živote, okrem zdravia, potrebujete ďalšie dve veci. Je dobré, keď viete, čo chcete a potom ako to dosiahnuť. Tú prvú časť sme pri tom vínku akosi zvládli, a tak sa začíname zaoberať tou druhou.

Nasledujúce dni obtelefonovávam hotely a ubytovne v okolí Salzburgu. Musím sa priznať, že bez úspechu. Zisťujem, že ubytovať 50 ľudí v cudzine nie je až také jednoduché. Po niekoľkých dňoch neúspešného snaženia sa obraciam na agentúru „HostelBookers". Sídlia síce v Londýne, ale v minulosti mi niekoľkokrát pomohli a tak popisujem, čo potrebujem a posielam e-mailom všetky informácie a naše predstavy. S malou dušičkou očakávam odpoveď. Prišla hneď na druhý deň. Adam z agentúry, ktorého som v živote nevidel, mi odpovedal jednoducho „Joe, mám pre Vás ubytovanie, potvrď, či to môže byť". Bol mi veľmi sympatický, a tak potvrdzujem. O niekoľko dní mi píše z tej istej agentúry Anna. Tá už mi tak sympatická nebola. Napísala veľmi stručne, "Joe, ak chcete ubytovanie, do troch dní

treba zaplatiť zálohu". Váham, radíme sa, ale uhradíme i to. Najnesympatickejšia osoba z tej agentúry bola Marína. Napísala: „Joe, ak chcete mať ubytovanie, doplaťte plnú cenu za ubytovanie najneskôr 35 dní pred Vaším príchodom do hotela". Typická baba, ešte nikde nič a už pýta peniaze - myslím si. Desím sa, pretože na úhradu zostáva už len 5 dní. Napadá mi, čo ak sa zájazd neuskutoční a ja potom budem musieť odovzdať všetky zálohované fľaše a tak aspoň čiastočne znížiť stratu. Našťastie sa moje obavy nenaplnili. Spevokol si zájazd odsúhlasil a vzhľadom na počet potrebný pre plný autobus sa prihlásili aj ich rodinní príslušníci a priatelia. Peniažky sme poslali.

Keď som videl 25. 6. ráno plný autobus, ľudia museli počuť, ako mi spadol kameň zo srdca. Cestou za zastavujeme v Melku. Do barokovej podoby tento rakúsky kaštieľ postavili v 18. storočí. Stojí za prehliadku. Do Salzburgu prichádzame v podvečer.

Horliví účastníci sa ešte v ten deň vydali do centra individuálne, dokonca si niektorí na Mozartovom námestí objednali salzburgské praclíky a pivo.

Sobota je programovo veľmi naplnená. Objavili sme sprievodkyňu Petru, ktorá si stanovila miesto a čas stretnutia jednoducho: „Stretnutie o 10.00h, miesto stretnutia terminál nord" - bolo v e-mailom odkaze. Prichádzame na miesto stretnutia a čakáme na Petru, ktorú sme tiež nepoznali. Hlási sa k nám dievčina v kroji a plynulou slovenčinou sa predstavuje. Jej salzburgský kroj sa všetkým veľmi páči, niektorí páni ale tvrdia, že tá predná časť s tým plným výstrihom je krajšia. Nasleduje trojhodinový výklad s návštevou všetkých dôležitých pamiatok. V kostoloch je i dosť času na prechádzku bez výkladu a posedenie. Sedím tu v lavici a vedľa mňa sedí skupinka mladých ľudí, určite z Ázie.

Za mnou niekto tlmene rozpráva po flámsky. To by mohli byť Holanďania. Z prednej časti sa ozývajú piesne, ktoré poznám. Ide o neplánované vystúpenie. Krásu piesní zvýrazňuje výborná akustika v chráme. Keď skončia, všetci spontánne vstávajú a tlieskajú. Rád by som tým okolo mňa povedal, že i ja k nim patrím a že tí,čo spievali sú moji priatelia, že ich osobne poznám. Ale len stojím, tlieskam a je mi dobre na duši.

Foto: M. Kobzová

Prehliadku ukončíme spoločnou fotkou so sprievodkyňou na Mozartovom námestí.

V podvečer sa vydávame do 20 kilometrov vzdialeného Oberndorfu. Stojím pred malou kaplnkou (na snímke) a predstavujem si ako to asi bolo, keď v roku 1816 prišiel Jozef Mohr za svojím známym organistom a povedal mu možno: "Franz, pozri na túto moju básničku. Mám ju už 3 roky v šuflíku." Franz, plným menom Franz Xaver Gruber neváhal a za hodinu básničku zhudobnil. Vtedy 24. decembra 1816 sa pieseň veľmi nepáčila, keď ju hrali so sprievodom gitary. Musela to byť krásna satisfakcia, keď o niekoľko rokov pieseň hrali po celej krajine a dnes je známa po celom svete. V týchto miestach sa po prvýkrát hrala a spievala „Tichá noc". Pre toľkých záujemcov je kaplnka pritesná. Pozeráme si jednoduchý interiér a naraz počujem, že si niektorí prítomní začínajú „hmkať" melódiu pesničky. O chvíľku kaplnku napĺňa spev. Je jún a neznie to sentimentálne. Pieseň sem jednoducho patrí.

Máme šťastie, ten istý deň sa pri rieke Salzach, kúsok od kaplnky, konajú folklórne slávnosti. Sme svedkami defilé krojovaných dychoviek, streľby z dobových pušiek a po zotmení plávajú po rieke Salzach stovky malých lodičiek vždy s dvomi zapálenými sviečkami. Nevieme presne, či je to oslava slnovratu, alebo sa pália jánske ohne, ale celý večer má pôsobivú a pohodovú atmosféru. Do hotela sa vraciame až pred polnocou.

Nedeľa je oveľa pokojnejšia. Dopoludnia sa niektorí chystajú do kostola, niektorí chcú navštíviť to, čo včera nestihli. Patrilo by sa napísať aspoň niekoľko pozdravov tým zo spevokolu, ktorí nie sú s nami. Je škoda, že tu nie je Jožko Hladký, určite by sme mali všetko na videozázname. Jedna pohľadnica teda jemu. Plníme si i nepísanú povinnosť a posielame ďalšiu pohľadnicu Elemírovi. Určite nám drží palce, aby sme všetko zvládli. Keby ste nevedeli, kto je Elemír, tak je to pán doktor Teicher. Nie je tu síce s nami, ale tomuto spevokolu venoval tiež veľa času a bol dlhé roky jeho vedúcim. Určite si takúto malú pozornosť zaslúži.

Posledným cieľom nášho poznávacieho zájazdu je hora Gaisberg Týči sa nad Salzburgom vo výške 1250 m. Po vystúpení z autobusu pozeráme na Salzburg, ako keby sme ho mali na dlani. Za nami sa vypínajú salzburgské Alpy. Je jún a krásne počasie. Musí to tak byť. Počasie sme objednávali spolu s autobusom. Začíname sa tešiť domov.

Tomáš je šikovný šofér. Pred polnocou vystupujeme ako poslední z autobusu a môžeme si povedať: tie miesta, ktoré sme chceli navštíviť, sme navštívili, veľa sme videli a cítili sme sa ako Európania.

Ing. Josef Rosenbaum

Rád by som poďakoval Ing. Viktórii Bielikovej - Fuskovej, ktorá nám pomohla dotvoriť program. (To pozvanie na kávu stále platí...)

Pozvánky na podujatia v Ilave

20.8. – 11.9.2010 v DK – výstavná miestnosť na II. poschodí
VÝSTAVA OBRAZOV STANISLAVA HOLINKU, výtvarníka z Klimkovíc na Morave.

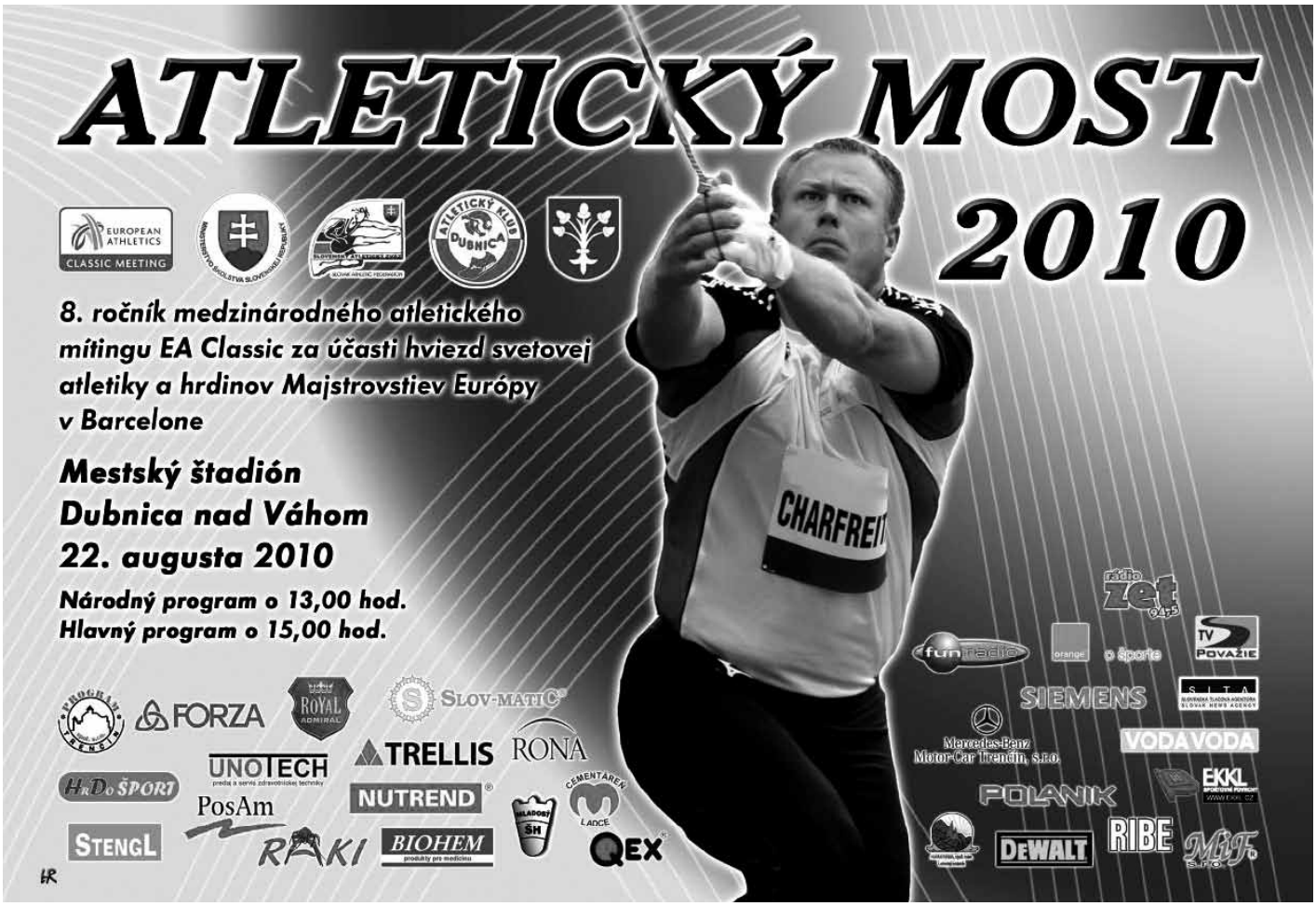
27.8.2010 /piatok/ o 19.00 hod .na Mierovom námestí
Pietna spomienka na 65. výročie Slovenského národného povstania, položenie vencov pri pomníku partizána.

12.9.2010 /nedeľa/ o 16.00 hod. v sále DK
ALERGIA premiéra divadelnej hry nového ilavského súboru Pod plachtou. Účinkujú: P. Domáň a.h., Mária Tarabová a.h. Réžia: D. Mikloši. **Vstupné dobrovoľné**

19.9.2010 /nedeľa/ o 19.00 hod. v sále DK
MNÍŠKY 2 – milionárky. Muzikálová komédia o sestričkách rádu z Hobokenu v podaní Teatra Wustenrot Bratislava Vstupné 9 € v predpredaji do 10. septembra, pred predstavením 11 €. Predpredaj v DK v prac. dňoch tel: 44 555 70 - 72

Aktuálne informácie vždy na www.ilava.sk , tel. DK 44 555 70-72

ILAVSKÝ MESAČNÍK
Kultúrno-spoločenské noviny obyvateľov mesta Ilava. Vydáva Mestský úrad Ilava. Adresa redakcie: Dom kultúry Ilava, Ul. Farská. Tel.: 042 44 555 70-2. Redakčná rada: E-mail: alena.teicherova@ilava.sk, miroslav.toman@ilava.sk, andrej.skvaro@ilava.sk, olga.tomasova@ilava.sk. KK pri MZ Ilava v zložení: Viola Bakošová - predseda, členovia: Mgr. Ružena Hromádková, Mgr. Božena Sláviková. Korektúra: Mgr. Magdaléna Kobzová. Tlač: ASSA, spol. s r.o. Púchov. Číslo povolenia: SK OMT - 16. Rozširuje DK Ilava. Náklad: 1 000 ks. Uverejnené príspevky sa nemusia zhodovať so stanoviskom redakcie. Vyhradzujeme si právo na výber, krátenie a redakčnú úpravu príspevkov. EV 3868/09